

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 2T/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114010908
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Schmidtová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114010908.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti obvinenému Mgr. J. J., nar. XX.XX.XXXX v Považskej Bystrici, trvale bytom X. B., H. XXX/X, prechodne bytom B., P. XXXX/XX, pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, samosudkyňou JUDr. Beátou Schmidtovou v Trenčíne dňa 20.02.2015 takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku s poukazom na § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku sa zastavuje trestné stíhanie obvineného Mgr. J. J., nar. XX.XX.XXXX, vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2T/72/2014, pre skutok právne posúdený ako pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, na skutkovom základe, že obvinený ako obchodný zástupca spoločnosti Victoria Diamond SK s.r.o., si ponechal finančné prostriedky, ktoré získal predajom tovaru v období od 13.02.2012 do 07.03.2012, ktorého majiteľom je spoločnosť Victoria Diamond SK s.r.o., a ktoré mal odovzdávať každý piatok v pobočke spoločnosti v Trenčíne, ktorej týmto svojim konaním spôsobil škodu vo výške 6.259,27 Eur,

pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

odôvodnenie:

Dňa 21.05.2014 bola na Okresný súd Trenčín podaná obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín pod č. k. 1Pv/291/12/3309-34 zo dňa 20.05.2014 na obvineného J. J., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona (trestná sadzba 1 rok ž 5 rokov), a to na skutkovom základe uvedenom v citovanej obžalobe, ako aj vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Samosudkyňa Okresného súdu Trenčín dôkladne preskúmala obžalobu a obsah trestného spisu pod sp. zn. 2T/72/2014 vrátane vyšetrovacieho spisu OR PZ Trenčín, OKP, ČVS: ORP-282/OEK-TN-2012. Z vyšetrovacieho spisu vyplynulo nasledovné:

Obvinený Mgr. J. J. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol, že so spoločnosťou Victoria Diamond SK, s.r.o., uzatvoril dňa 30.06.2011 zmluvu o obchodnom zastúpení. Predmetom jeho činnosti bolo sprostredkovanie obchodu. Na základe uzatvorenej zmluvy začal dostávať zálohy, aby mohol vykonávať prácu. Prvú zálohu vo výške asi 1.000 eur dostal asi okolo 30.06.2011 a použil ju na nákup televízora, DVD, dvojplatničky a na výjazd do terénu, resp. na miesto, kde sa konala prezentácia. Robil prezentáciu výrobkov, a to spôsobom, že si zabezpečil priestor na prezentáciu, dohodol podmienky jeho prenájmu a ceny menu, ktoré bolo súčasťou prezentácie. Tieto výdavky hradil zo zálohy. Následne všetko záviselo od okolností a počtu predaných výrobkov. Stalo sa, že vzhľadom na dobrý predaj výrobkov, znížil zálohy z 9.000 eur až na 1.500 eur. To bolo od 30.06.2011, kedy začal vykonávať sprostredkovanie, do októbra až novembra 2011. Ďalej pracoval, a to až do 10.03.2012, kedy mu pán Stehlík odoprel fungovať a pracovať ďalej v spoločnosti, keďže mu odobral auto, a tak nemohol

zvyšný dlh splatiť. Obvinený tiež nesúhlasí s výškou dlhu. Uviedol, že pri poslednej návšteve mu pán Stehlík ukazoval papiere, kde bola suma cca 5.320 eur a 4 až 5 nevyplatených zmlúv od spoločnosti Quatro, čím by sa jeho dlh znížil cca o 1.250 eur, pretože za každú zmluvu s klientom mal dostať 250 eur. Poprel, že by si v čase od 13.02.2012 do 07.03.2012 prisvojil zverené finančné prostriedky vo výške 6.259,29 eur, nakoľko zálohy sa vyplácali od 30.06.2011 do 07.03.2012 a výška zálohy sa buď znižovala alebo zvyšovala podľa tempa predaja.

Svedok - poškodený Jiří Stehlík v prípravnom konaní vypovedal, že obvinený je obchodným zástupcom spoločnosti na základe zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú podpísal dňa 30.06.2011. Podľa tejto zmluvy mal v mene spoločnosti a na jej účet dojednávať a uzatvárať zmluvy so záujemcami o kúpu tovaru. Taktiež na základe tejto zmluvy bol obvinený oprávnený inkasovať platby od zákazníkov ako úhradu kúpnej ceny za predaný tovar. Za obdobie od 13.02.2012 do 07.03.2012 však neodovzdal peniaze, ktoré prevzal od zákazníkov za predaný tovar. Týmto svojim konaním spôsobil spoločnosti škodu vo výške 6.259,27 eur. Podľa svedka si obvinený svoj záväzok uvedomuje a poukazuje na to, že obvinený podpísal písomnosť označenú ako zálohy zo dňa 27.03.2012.

Svedkyňa Ing. Zuzana Drahošová, účtovníka spoločnosti Victoria Diamond Sk, s.r.o., v prípravnom konaní uviedla, že u obvineného sa po 2 až 3 mesiacoch stávalo, že nepriniesol tržbu v takej výške ako predal tovar. Preto komunikovala s Jiřím Stehlíkom a s jeho súhlasom bola obvinenému vyplatená záloha v plnej výške, hoci spoločnosti nevyplatil celú tržbu. K peniazom, ktoré obvinený nevrátil, uviedla, že zobrala zálohové listy za zálohy prevzaté obvineným, ktoré boli ním aj podpísané. Tieto napočítala a zistila rozdiel v peniazoch, ktoré má vrátiť a ktoré nevrátil. Tiež uviedla, že každý obchodník má svoj vlastný sklad, z ktorého berie tovar a potvrdenie o výbere musí byť podpísané obchodníkom a skladníkom. Sklad je robený len účtovne. Keď obchodník nahlási, čo si berie zo skladu, zamestnanec spoločnosti vystaví zoznam cez počítač, cez skladový systém, a obchodník si následne ide tovar do skladu nafasovať. Nevedela uviesť, či zo skladu na meno obvineného vybral tovar aj niekto iný.

Zo záverov znaleckého posudku č. 37/2013 vyplynulo, že predložená účtovná dokumentácia spoločnosti Victoria Diamond SK, s.r.o. a obvineného je len čiastočne postačujúca na podanie znaleckého posudku, nakoľko neboli predložené zákonom stanovené doklady, ktoré jednoznačne potvrdzujú vykázaný schodok na zásobách a pokladne spoločnosti. Spoločnosť Victoria Diamond Sk, s.r.o. predložila neúplnú účtovnú dokumentáciu k vyčísleniu tovarových zásob, ktoré boli zverené obvinenému ku dňu 07.03.2012. Týka sa to hlavne inventarizácie zásob a finančných prostriedkov, ktoré mala spoločnosť inventarizovať v zmysle §§ 29 a 30 zákona č. 431/2002 Z. z. Znalec tak z predložených dokladov nevedel zistiť výšku finančných prostriedkov, a to tržieb, ktoré obvinený za obdobie od 13.02.2012 do 07.03.2012 spoločnosti Victoria Diamond SK, s.r.o. neodovzdal, nakoľko nebola predložená zákonom stanovená inventúra hmotne zodpovednej osoby ku dňu 07.03.2012, a to v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. Znalec tiež poukázal, že výška záloh, ktoré prevzal obvinený v období od 13.02.2012 do 07.03.2012 od spoločnosti Victoria Diamond Sk, s.r.o. predstavuje sumu 4.338,45 eur. Faktúru č. 120044 zo dňa 31.03.2012 za chýbajúci tovar pri odovzdávajúcej inventúre však znalec nevedel odsúhlasiť s výdajom zo skladového hospodárstva spoločnosti Victoria Diamond Sk s.r.o., pretože k tejto faktúre neboli predložené doklady, a to inventarizačné zápisnice, škodový protokol, súhlas hmotne zodpovednej osoby za tovarové zásoby, že inventúra bola vykonaná zákonným spôsobom (vykonala inventarizačná komisia). Podľa znalca tak bola faktúra vyhotovená bez zákonom stanovených podkladov, ktoré vyžaduje zákon č. 431/2002 Z. z. Znalec ďalej uviedol, že výška škody spôsobená obvineným spoločnosti Victoria Diamond, s.r.o. predstavuje hodnotu 6.259,27 eur. To však nebolo potvrdené vykonaním inventúry v zmysle §§ 29 a 30 zák. č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Účtovný stav tak nebol porovnaný s fyzickým stavom za prítomnosti inventarizačnej komisie, resp. nezávislej osoby ku dňu 07.03.2012.

Zmluvu o obchodnom zastúpení (č. I. 46-50 vyšetrovacieho spisu) dňa 30.06.2011 uzatvorili spoločnosť Victoria Diamond SK, s.r.o. s obvineným.

Podľa čl. II. ods. 2.2 tejto zmluvy má obvinený finančné prostriedky (t. j. úhrady kúpnej zmluvy alebo úhrady zálohy na kúpnu cenu za predaný tovar podľa uzatvorenej kúpnej zmluvy) odovzdať spoločnosti vždy v piatok v dopoludňajších hodinách na zákazníckom centre spoločnosti na adrese Višňová 11, 911 05 Trenčín.

Podľa čl. VII. ods. 7.2 písm. b) zmluvy môže spoločnosť od zmluvy okamžite písomne odstúpiť ak dôjde k závažnému porušeniu zmluvy, a to k akémukoľvek omeškaniu odovzdania tržieb.

Podľa čl. VII. ods. 7.3 v prípade, že spoločnosť oprávnené odstúpi od zmluvy z dôvodu podľa ods. 7.2 písm. b) zaväzuje sa obvinený uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 10.000 eur.

Podľa čl. VIII. ods. 8.1 sa spoločnosť a obvinený dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou vzniknú, rozhodne v rozhodcovskom konaní Rozhodcovský súd zriadený pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o.

Z vyššie uvedených skutočností vyplynulo nasledovné. Obvinený popiera výšku záväzku voči spoločnosti. Svedok - poškodený Stehlík uplatňuje v mene spoločnosti škodu vo výške 6.259,27 eur a poukazuje, že obvinený si uvedomuje svoj záväzok, keďže obvinený podpísal písomnosť označenú ako zálohy zo dňa 27.03.2012. Svedkyňa Ing. Drahošová zistila výšku dlžnej sumy obvineného zo zálohových listín, ktoré obvinený podpísal. Z oboznámeného znaleckého posudku vyplynulo, že predložená účtovná dokumentácia spoločnosti len čiastočne postačovala na podanie znaleckého posudku. Znalec síce potvrdil vznik škody vo výške 6.259,27 eur, tá však podľa znalca nebola potvrdená vykonaním inventúry podľa príslušných ustanovení zákona o účtovníctve. Vzťah medzi obvineným a poškodenou spoločnosťou je upravený vyššie uvedenou zmluvou o obchodnom zastúpení.

Samosudkyňa dospela k záveru, že trestné konanie pri aplikácii princípu ultima ratio a z dôvodu chýbajúcej subjektívnej stránky (chýbajúce úmyselné konanie obvineného), je potrebné podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku zastaviť. Princíp ultima ratio totiž nachádza svoje uplatnenie aj v trestnom práve procesnom v prípadoch, že sa právo podať trestné oznámenie zneužíva, a to najmä v súkromnoprávných vzťahoch, keď sa prostredníctvom trestného konania zastrážujú zmluvné strany, aby uhradili svoje záväzky. Súčasne samosudkyňa nezistila dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Princíp ultima ratio, teda princíp subsidiarity trestnoprávnej represie, vychádza z pojmu právny štát, ktorý je vyjadrený v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Právny štát a právny poriadok takéhoto štátu, teda aj právny poriadok Slovenskej republiky, je založený na právnom pozitivizme a nie na právnom formalizme. Záväzný je preto obsah právnych pravidiel a nie slová použité na vyjadrenie právnych pravidiel.

Podľa rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4/04 zo dňa 23.03.2004 „trestné právo a trestnoprávna kvalifikácia určitého konania, ktoré má súkromnoprávny základ, ako trestného činu je potrebné považovať za ultima ratio, teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade nemôže slúžiť ako prostriedok nahrádzajúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca, aby strážil svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je ochrana prevažne celospoločenských hodnôt, a nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej sfére. Trestné stíhanie nie je namieste, ak sa konanie obvineného výhradne pohybovalo v rovine občianskoprávných vzťahov (pozn. súdu - v predmetnom prípade v rovine obchodnoprávných vzťahov). Určité zlyhanie či nedostatočná účinnosť zákonných nástrojov slúžiacich k faktickému výkonu právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutí nemôže viesť k tomu, aby tieto opatrenia boli nahradzované, či dopĺňované prostriedkami trestného práva. V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti, respektíve ak nie sú tieto predpoklady celkom nespochybniteľne zistené“.

Vo vyššie uvedenom rozhodnutí sa ústavný súd vyslovil proti zneužívaniu trestného práva v prípadoch, keď sa niektorá zo zmluvných strán cíti byť poškodená a trestné oznámenie podá len z dôvodu, že civilné konanie považuje za nepružné, zdĺhavé alebo z dôvodu, že trestné konanie je zadarmo. V trestnom konaní orgány činné v trestnom konaní zabezpečia aj dôkazy, ktoré neskôr poškodená strana môže použiť aj v civilnom konaní. Trestné konanie preto nemá nahrádzať ani dopĺňať civilné konanie a nepredstavuje ani opravný prostriedok voči neúspešnému civilnému konaniu. Súčasne vyššie

uvedené rozhodnutie ústavného súdu považuje princíp ultima ratio aj za aplikačný prostriedok pri výklade subjektívnej stránky, teda jedného z formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu.

Samosudkyňa dospela k záveru, že neboli splnené všetky formálne znaky stíhaného trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, nakoľko nezistila prítomnosť úmyslu obvineného, teda subjektívnej stránky. Samosudkyňa v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia ústavného súdu použila princíp ultima ratio ako aplikačný prostriedok pri výklade subjektívnej stránky trestného činu sprenevery. Z výpovede obvineného v prípravnom konaní vyplynulo, že si je vedomý toho, že určitú sumu finančných prostriedkov je povinný poškodenej spoločnosti vrátiť, avšak namietal, že by išlo o sumu vo výške 6.259,27 eur, pričom obvinený vypovedal, že až do dňa 10.03.2012 pracoval pre poškodenú spoločnosť, kedy mu pán Stehlík odoprel fungovať a pracovať ďalej v spoločnosti, keďže mu odobral auto, a tak nemohol zvýšný dlh splatiť. Obvinený tak nepopiera skutočnosť, že je povinný poškodenej spoločnosti nejaké finančné prostriedky vrátiť, ale popiera ich výšku, ktorú si uplatňuje poškodená spoločnosť, a preto nie je obvinený ochotný vrátiť finančné prostriedky vo výške uplatňovanej poškodenou spoločnosťou. Vznikol tak spor medzi obvineným a poškodenou spoločnosťou o výške finančných prostriedkov, ktoré je obvinený povinný vrátiť. Spor má súkromnoprávny základ. V konaní obvineného tak nie je podľa samosudkyne prítomný úmysel, na základe ktorého možno vyvodzovať trestnoprávnu zodpovednosť obvineného, a preto konanie obvineného nespĺňa všetky predpoklady pre trestné stíhanie obvineného. Z vyššie uvedených dôvodov je zastavenie trestného stíhania dôvodné.

Samosudkyňa na základe vyššie uvedeného poukazuje na súkromnoprávny základ vzťahu medzi obvineným a poškodenou spoločnosťou, a to na základe oboznámenej zmluvy o obchodnom zastúpení. Súčasne poukazuje, že poškodená spoločnosť sa vzniknutý spor ohľadom dlžnej čiastky podľa obsahu vyšetrovacieho spisu nerozhodla riešiť prostriedkami v zmysle čl. VIII zmluvy o obchodnom zastúpení, teda v rozhodcovskom konaní a ani v civilnom konaní pred súdom, avšak z jej pohľadu omeškanie obvineného v odovzdaní tržby, teda porušenie čl. VII ods. 7.2 písm. b) zmluvy o obchodnom zastúpení, rieši prostredníctvom trestného oznámenia, a teda prostriedkami trestného práva, čím dochádza podľa názoru samosudkyne k zneužívaniu trestného práva k zastrašovaniu obvineného, ktorý nesúhlasí s výškou záväzku (spôsobenej škody), teda so sumou, ktorú požaduje poškodená spoločnosť od obvineného vrátiť. Preto považuje samosudkyňa aplikáciu princípu ultima ratio, teda princíp subsidiarity trestnoprávnej represie, za dôvodný. Taktiež považuje samosudkyňa za potrebné poukázať na ustanovenie o zmluvnej pokute vo výške 10.000 eur podľa čl. VII ods. 7.3 zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú si môže v prípade oprávneného odstúpenia o zmluvy poškodená spoločnosť voči obvinenému uplatniť, pričom jej nárok na náhradu škody ostáva nedotknutý. Poškodená spoločnosť sa tak už pri uzatváraní predmetnej zmluvy zabezpečila v prípade, že obvinený si nebude plniť svoje povinnosti podľa zmluvy o obchodnom zastúpení. Preto je zastavenie trestného stíhania aj z dôvodu aplikácie princípu ultima ratio dôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor a obvinený podať sťažnosť do 3 (troch) dní odo dňa jeho oznámenia (doručenia) prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.